

EXPUNERE DE MOTIVE

La data de 3 mai 2005, Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei a adoptat proiectul Convenției privind lupta împotriva traficului de ființe umane și a decis deschiderea spre semnare a acestui document juridic cu ocazia Summit-ului care a avut loc la Varșovia în perioada 16-17 mai 2005.

Scopurile urmărite de Convenție sunt completarea tratatelor internaționale în materie cu o abordare bazată pe respectarea drepturilor omului și demnității umane, precum și punerea accentului pe protecția și promovarea drepturilor victimei traficate, fără discriminare, prin schițarea unui cadru comprehensiv pentru asistarea victimelor și martorilor, luând în considerare aspectele legate de egalitatea de gen și de necesitatea asigurării unei protecții speciale pentru copii.

Prin Memorandumul cu tema: Aprobarea semnării Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, cu ocazia Summit-ului Consiliului Europei, Varșovia, 16-17 mai 2005, inițiat de Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Administrației și Internelor, a fost aprobată semnarea Convenției. Astfel, la data de 16 mai 2005, cu ocazia Summit-ului Consiliului Europei de la Varșovia, Convenția a fost semnată de domnul Traian Băsescu, Președintele României.

Convenția are ca obiective prevenirea și combaterea traficului de ființe, garantând egalitate între femei și bărbați, protecția drepturilor fundamentale ale victimelor traficului, realizarea unui cadru complet de protecție și asistență a victimelor și martorilor, precum și asigurarea unor anchete și cercetări eficiente. Totodată, Convenția promovează cooperarea internațională în domeniul luptei împotriva traficului de ființe umane.

Potrivit art.3 din Convenție aplicarea prevederilor acesteia, în special a celor privind măsurile de protecție și promovare a drepturilor victimelor trebuie asigurată fără nici o discriminare bazată pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere locul nașterii sau orice altă situație.

Convenția cuprinde dispoziții referitoare la prevenirea traficului de ființe umane, cooperarea și luarea măsurilor vizând descurajarea cererii care favorizează toate formele de exploatare a persoanelor, întărirea controalelor la frontieră, asigurarea securității și controlul documentelor, verificarea legitimității și valabilității acestora.

De asemenea, documentul de cooperare internațională cuprinde dispoziții referitoare la măsurile pentru protecția și promovarea drepturilor victimelor cu garantarea egalității între femei și bărbați, respectiv identificarea victimelor, protecția vieții private, asistența victimelor, acordarea unui termen de recuperare și reflecție, iar atunci când există motive temeinice de a crede că persoana în cauză este o victimă, eliberarea permiselor de ședere, și recunoașterea dreptului victimelor la compensații, dar și facilitarea repatrierii și returnării acestora.

Totodată, Convenția vizează crearea cadrului juridic în domeniul dreptului penal material, în special prin incriminarea traficului de ființe umane și a utilizării serviciilor unei victime. Art.20 prevede incriminarea faptelor privind confecționarea documentele de călătorie sau de identitate falsificate, procurarea sau furnizarea unui astfel de document, precum și reținerea, sustragerea, ascunderea, deteriorarea sau distrugerea unui document de călătorie sau de identitate al unei persoane, atunci când acestea sunt săvârșite cu intenție în scopul de a permite traficul de persoane. Art.22 prevede asigurarea tragerii la răspundere a persoanelor juridice pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de Convenție, art.23-26 stabilesc instituirea de sancțiuni și măsuri efective, proporționale și preventive, cu luarea în considerare a circumstanțelor agravante și a condamnărilor anterioare, pronunțate pe teritoriul altei părți pentru infracțiunile prevăzute în textul Convenției și pentru adoptarea de dispoziții de nesancționare pentru victimele constrânse să ia parte la activități ilegale.

În capitolul V al Convenției – Investigări, urmăriri și drept procedural sunt stipulate prevederi privind adoptarea de măsuri legislative referitoare la efectuarea investigațiilor și urmărilor din oficiu sau în urma depunerii unei sesizări, la asigurarea unei protecții pentru victime, martori și persoane care colaborează cu autoritățile judiciare. Totodată, documentul vizează adoptarea măsurilor necesare pentru specializarea unor persoane sau structuri în lupta împotriva traficului de ființe umane și în protecția victimelor, numirea unor Raportori naționali sau a unor mecanisme cu atribuții de monitorizare a activităților în acest domeniu, precum și pentru protecția și asigurarea siguranței victimelor în cursul procedurilor judiciare, dar și pentru stabilirea jurisdicției asupra infracțiunilor stabilite prin Convenție.

De asemenea, prin documentul de cooperare se prevede cooperarea între părțile semnatare, precum și cooperarea cu societatea civilă pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, protejarea victimelor și investigarea infracțiunilor stabilite prin Convenție.

Dreptul român este compatibil cu prevederile Convenției, cadrul juridic pentru aplicarea acestui document internațional fiind asigurat, în principal, de dispozițiile Legii nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare. Referitor la asistența juridică gratuită, compensațiile financiare acordate victimelor unor infracțiuni, precum și consilierea psihologică a acestora, aceste aspecte sunt reglementate în dreptul intern de Legea nr.211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor.

Convenția conține prevederi referitoare la implementarea unui mecanism de monitorizare, prin crearea unui grup de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane denumit „GRETA” care va monitoriza, evalua și raporta aplicarea Convenției de către părțile semnatare. Art.36 cuprinde dispoziții referitoare la alcătuirea grupului de experți și stabilește principiile care trebuie urmărite în alegerea membrilor GRETA. Totodată, se instituie Comitetul Părților compus din reprezentanți ai statelor părți la Convenție în cadrul Comitetului Miniștrilor și din reprezentanți ai părților la Convenție care nu sunt membri ai Consiliului Europei. Art.38 stabilește procedura de evaluare a aplicării prevederilor Convenției.

Având în vedere cele prezentate, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over a circular official stamp. The signature is stylized and overlaps the text 'PRIM-MINISTRU' and 'CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU'.

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU